

Israël

'Accountants houden zich namelijk met hun controle

Hoe is het om als Nederlandse RA in het buitenland te werken? Welke positie hebben accountants? Zijn er opmerkelijke verschillen met Nederland? In de zestiende en laatste aflevering van een serie: Israël.

ADRIE BOXMEER

Het waren principiële redenen die Harry Mock bijna twintig jaar geleden naar Israël deden verhuizen. "Ik ben orthodox joods. Ik vond dat het in Nederland toch behelpen was om mijn geloof daadwerkelijk te belijden. Daarom ben ik verhuisd. Het sprak voor zich dat ik in mijn nieuwe vaderland hetzelfde vak bleef uitoefenen als in Nederland."

Accountant is Mock namelijk al 32 jaar. Begonnen bij zijn vader in Amsterdam, werkte hij op diverse kleine en middelgrote kantoren. "Ik heb onder meer gewerkt bij mevrouw Segall. Die was in de jaren zeventig tamelijk beroemd omdat ze bepaalde BV-constructies had bedacht."

Adviseur

Rond z'n veertigste levensjaar besloot hij te verhuizen naar Israël. Eigenlijk had hij het al

veel eerder willen doen, maar het kwam er niet van. Hij vestigde zich in Jeruzalem als accountant. In zijn nieuwe vaderland bestudeerde hij de plaatselijke wetgeving op het gebied van accountancy. Het betekent dat hij er als regulier accountant, als CPA, zou kunnen optreden. Maar dat terrein laat hij toch liever over aan Israëlische collega's.

In plaats daarvan heeft hij in de loop der jaren een bloeiende praktijk opgebouwd als adviseur van Israëlische bedrijven die zaken willen doen met Nederland. Soms gaat hij nog een stap verder. Mock: "Ik organiseer ook congressen om Nederland als vestigingsplaats te promoten."

Fiscale redenen

Nederland is voor het bedrijfsleven in Israël op diverse manieren interessant. "Uiteraard door direct in Nederland te investeren, maar bij-

FOTO: ZEFA IMAGES

ch hier voor- oletaak bezig'

voorbeeld ook door het oprichten van een dochteronderneming om fiscale redenen. Het gaat dan vaak om Israëliische bedrijven die internationaal opereren. Voor dat soort ondernemingen is het lucratief om in Nederland een dochter te beginnen. Bijvoorbeeld als een Israëliische onderneming een bepaalde uitvinding doet en die verkoopt aan een Amerikaans bedrijf. Men zou dan in Israël over de verkoopwinst belasting moeten betalen. In Nederland is dat echter niet belast zolang je de winst gebruikt voor het doen van investeringen." Ook geeft Mock advies bij het deponeren van handelsnamen. Volgens het Verdrag van Madrid is een handelsnaam voor de gehele EU gedeponerd op het moment dat men dit in een van de lidstaten heeft gedaan. "Dat bespaart ondernemingen van buiten de EU een enorme administratieve rompslomp

die zou ontstaan als men in elke lidstaat afzonderlijk een handelsnaam zou moeten deponeren. Ik adviseer bedrijven die dit in Nederland willen doen."

Per klus betaald

Na ruim twintig heeft Harry Mock een aardig beeld van de specifieke kenmerken van het accountantsvak in Israël. "Een van de meest kenmerkende zaken is natuurlijk de koppeling van de activa en sommige passiva aan de inflatiecorrectie. Dat is niet verwonderlijk, als je bedenkt dat in de jaren tachtig de inflatie in Israël zo'n twintig tot dertig procent per jaar was. Het betekende dat accountants elke keer als ze de jaarrekening opstelden, geruime tijd bezig waren om de waarde van een onderneming aan de dan geldende koers van de nationale munt, de sjekel, aan te passen. Inmiddels

is de inflatie al enige jaren onder controle, maar de inflatiecorrectie blijft een belangrijk leerstuk in de opleiding tot accountant." Ander opmerkelijk feit is dat de rol van de accountant in het maatschappelijk leven in Israël veel beperkter is dan in Nederland. Mock: "Je kunt eigenlijk zeggen dat accountants zich hier voornamelijk met hun controletaak bezighouden. Het adviseren van bedrijven gebeurt hier veel meer door advocaten. De discussie over scheiding van controle en advies, zoals die in menig ander land binnen de accountancy heeft gespeeld, is als gevolg hiervan redelijk onopgemerkt aan Israël voorbijgegaan."

Nog een verschil: accountants worden in Israël niet betaald op basis van een uurtarief, maar per opdracht. "In plaats van dat ze uren kunnen declareren, spreken ze met een klant vooraf een prijs af waartegen ze de klus zullen klaren. Dat zegt wel wat over de Israëliische zakenmentaliteit. Men wil niet voor verrassingen komen te staan."

Bang

Vast onderdeel van deze serie artikelen is dat degene die aan het woord komt ook iets vertelt over het leven in het land waar hij woont. Als het onderwerp ter sprake komt, stelt Harry Mock zelf de zijns inziens belangrijkste vraag. "U wilt natuurlijk weten of ik niet bang ben vanwege al die aanslagen in diverse Israëliische steden? Uiteraard ben ik bang, alhoewel het klimaat de afgelopen maanden aanzienlijk is verbeterd. Maar om u een indruk te geven: op het moment dat enige tijd geleden een restaurant in Jeruzalem werd opgeblazen, was ik daar tweehonderd meter van verwijderd. Dat is vreselijk, als je zo iets meemaakt. De aanslagen zijn voor mij overigens nooit een reden geweest om weer terug naar Nederland te gaan. Dat zou ik zonder enig probleem kunnen doen, want ik heb nog steeds de Nederlandse nationaliteit. Maar ik ben om principiële redenen naar Israël verhuisd. Ik laat mij dus niet weggagen." Mock is overigens nog regelmatig in Amsterdam, waar hij ook een kantoor heeft. Elke keer als hij weer terugkeert naar Israël valt hem op dat het land als staat aan de Middellandse Zee een 'ander ritme' kent dan Nederland. "Dat zal ongetwijfeld met het klimaat te maken hebben. De mensen beginnen hier heel vroeg met werken. Rond de middag gaat hier alles dicht en pas aan het einde van de middag gaat iedereen weer aan de slag. Dan werkt men tot in de vroege avond door." ■